

12de zondag door het jaar

Mc4, 35-41

Wie is God? God is onze Vader die in de hemel woont. Hij is de Schepper van hemel en aarde.

Zo luiden de vraag en het antwoord in de oude catechismus, die de meesten van ons nog wel van vroeger kennen. Nu zal deze stelling best waar zijn, maar het geeft natuurlijk op geen stukken na een antwoord op de vele vragen waarmee mensen al sinds oude tijden worstelen. Het boek dat het meest indringend op die vragen ingaat, is het boek Job, waaruit we een klein stukje hoorden in de eerste lezing.

De grote lijn van het verhaal zullen de meesten van jullie wel kennen. Job verliest alles wat waarde heeft in het leven: zijn bezit, zijn dienaren, zijn kinderen en zijn gezondheid. Het is duidelijk dat het verhaal van Job hier model staat voor zo'n beetje alle rampen die mensen kunnen overkomen. En het is dan ook meer dan begrijpelijk dat Job in opstand komt tegen God. De antwoorden die zijn zogenaamde vrienden geven, namelijk dat zijn ongeluk wel te wijten zal zijn aan de zonden die hij heeft begaan, maken Job terecht alleen nog maar opstandiger. Terecht. Zo zouden wij ook reageren. Nu is het zo dat God Job in zoverre gelijk geeft, dat de antwoorden van de vrienden inderdaad niet deugen.

Er is geen verband tussen lijden dat iemand onverdiend overkomt en mogelijke fouten die hij heeft begaan. Althans meestal niet. Maar Job wil wel een antwoord op het waarom. Waarom is hem al dat leed overkomen? En op dit punt wijst God Job terecht. God geeft geen antwoord, simpel omdat een antwoord er niet is! Wanneer God tegen Job zegt "waar was je toen de zee de poorten beukte en onstuimig los wilde breken uit de moederschoot; waar was je toen ik de poort vergrendelde en zei 'tot hier en niet verder, hier breken uw trotse golven'?" bedoelt God niets anders dan: de werkelijkheid is zoals die is en die valt niet altijd te begrijpen. Er is niet op alle vragen een antwoord. Als we ondanks alles de zin van ons leven maar niet uit het oog verliezen. Als we maar blijven proberen, hoe moeilijk dat soms ook is en hoeveel tijd dat soms ook kost, de realiteit zoals die is proberen te aanvaarden vanuit de hoop dat het leven toch de moeite waard blijft. Uiteindelijk aanvaardt Job dit, maar daar heeft hij wel bijna 40 hoofdstukken voor nodig gehad. Het kost dus erg veel moeite. Daar kunnen wij ons misschien mee troosten als het ook ons moeite kost.

Wie is die God toch?

De leerlingen lijken een soortgelijke vraag te stellen aan het eind van het evangelie van vandaag: "Wie is die Jezus toch dat zelfs wind en water Hem gehoorzamen?" Dat Jezus één van de drie personen van God zou kunnen zijn, kon uiteraard niet bij hen opkomen. Dat geloof heeft in de kerk eeuwen nodig gehad om te groeien. Toen de leerlingen in dat bootje zaten, konden ze dat onmogelijk zelfs maar vermoeden. Wie is Hij toch? Hij ligt daar maar te slapen terwijl de boot vol water loopt en dreigt te zinken. De leerlingen zijn bang voor de elementen. Die elementen staan hier symbool voor de tegenkrachten, de gevaren en vooral het kwaad dat mensen bedreigt. En in plaats van zelf de handen uit de mouwen te steken verwachten ze van Jezus dat Hij hen wel eventjes zal redden. En Jezus doet dat inderdaad, maar tegelijk verwijt Hij hen hun ongeloof. Dat wil

zeggen: Hij verwijt de leerlingen dat ze in hun angst blijven steken in plaats van dat ze vanuit een sterk geloof zelf iets doen om de elementen, de tegenkrachten te bestrijden.

Ook wij zijn soms bang. Bang voor ziekte, vooral het afgelopen jaar, bang voor terrorisme, bang voor steeds meer geweld op straat, bang voor aantasting van het milieu, enz. Jezus lijkt tegen ons te zeggen: goed, je mag bang zijn, want er zijn inderdaad gevaren die ons bedreigen. Maar blijf niet steken in die angst, want daar schiet je niets mee op. Doe iets! Als je b.v. bang bent voor geweld, zorg er dan in elk geval voor het geweld in je eigen omgeving tegen te gaan door je zachtmoedig en verdraagzaam op te stellen tegenover anderen. Als je bang bent voor ziekte, probeer die dan voor zover mogelijk te voorkomen door gezond te leven. En als het ongeluk je buiten je schuld dan toch overkomt, dán mag je klagen. Als je maar niet blijft klagen, want dat maakt het ongeluk alleen maar erger. Vanuit een geloof dat elk leven betekenis heeft voor God, ook als het ziek of gekwetst is, kun je proberen, net als Job, te aanvaarden en in vrede met jezelf te leven. In vrede met jezelf, in vrede met de wereld, in vrede met God. Amen.

Jan van de Laar, pastor